

“Ongelukken ontstaan door menselijk falen, domme pech bestaat niet”

Een bekend Nederlands gezegde luidt dat een ongeluk in een klein hoekje zit. Eigenaar/directeur Willem Schunselaar Paap van Acta Group B.V. gelooft niet in deze tegeltjeswijsheid. “Het gezegde suggereert dat er sprake is van domme pech als je iets overkomt. Domme pech bestaat niet. Als jij op de bouwplaats die losse doos met schroeven na gebruik meteen opruimt, kan er niemand over vallen.”

+ Eigenaar/directeur Willem Schunselaar Paap.

Schunselaar Paap: “Ik weiger te accepteren dat iemand, domweg doordat hijzelf of een ander iets heeft nagelaten of niet goed heeft opgelet, een ongeluk krijgt waardoor hij misschien wel zijn hele leven invalide blijft en daardoor niet meer in de sector kan werken. Gereedschap of materialen die rondslingeren. Anderen kunnen er lelijk over struikelen. Of afgezaagde stukjes plint die blijven liggen. Kun je flink over uitglijden. Een schone werkplek voorkomt veel ongelukken. Daarom geloof ik niet in pech. Ongelukken ontstaan door menselijk falen. Het begint bij het ontwerp, de organisatie en de uitvoering. Bij onveilige situaties in de uitvoering moet het werk meteen stopgezet worden. Alleen constant toezicht helpt.”

Doordrongen

Schunselaar Paap werkte onder meer in de automotive-branchen en de medische sector en kwam daarna in aanraking met bodemsanering. Bodemsanering stond toen nog in de kinderschoenen en Schunselaar Paap kwam diverse onveilige situaties tegen. Hij raakte er steeds meer van doordrongen dat het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen essentieel was voor de veiligheid en gezondheid van werknemers. “De eerste wegwercoveralls beschermden juist producten tegen mensen, zoals in de chipsindustrie. Ik keerde het om en liet een overall maken die mensen tegen het product beschermde, bijvoorbeeld giftige stoffen die in de bodem zitten.”

Leidend

Eind vorige eeuw werd Schunselaar Paap actief in de handel voor persoonlijke beschermingsmiddelen voor de werkzaamheden in de vervuilde grond en legde hij de basis voor Acta. “Er kwam steeds meer wet- en regelgeving. Zo werd asbest in 1994 wettelijk verboden. In 1998 kwam de Arbowet, leidend als het gaat om arbeidsomstandigheden tijdens de uitvoering van risicovolle werkzaamheden waar, onder andere, ook het opruimen van vervuilde grond toe behoort”.

Schunselaar Paap was betrokken bij diverse branche-initiatieven zoals de publicatie voor het werken met of in verontreinigde grond. Verder was hij mede-initiatiefnemer van de Governance Code Veiligheid in de Bouw (GCVB), Een code waaraan zowel de opdrachtgever als de opdrachtnemer zich conformeren. Schunselaar Paap stond ook aan de wieg van de generieke poortinstructie (GPI), die werknemers van verschillende bedrijven met een uniforme veiligheidsinstructie toegang geeft tot de bouwprojecten.

Veiligheidsbesef

Acta's veiligheidskundigen leggen zich toe op advisering en begeleiding van projecten voor de sector Bouw. Denk hierbij aan nieuwbouw of renovatie, aanleg van snelwegen of ondergrondse infra. De focus ligt tijdens deze activiteiten op de arbeidsomstandigheden. Schunselaar Paap: “We zijn altijd bezig met inventarisatie van potentiële risico's. Door proactief aanwezig te zijn op de bouwlocatie kun je vele onveilige situaties ombuigen naar een veilige situatie. Dit samen met het uitvoerend personeel te doen is geweldig. Bij de CEO's van de bouwbedrijven in de sector Bouw is het veiligheidsbesef absoluut aanwezig. De uitdaging voor hen is om door het gehele bedrijf de urgentie te realiseren. Want als dat veiligheidsbesef niet op de werkvloer aanwezig is, loop je alsnog het risico dat er ongelukken gebeuren. Er zijn nog steeds ongelukken met fatale afloop maar gelukkig zien we, met alle aandacht voor veilig willen werken, een kentering. Een steigerpijp die van dertig meter hoogte uit een kraan valt en iemand op straat fataal wordt, is diep treurig. Het ongeval had voorkomen kunnen worden.

Veiligheid is een breed begrip. Neem nu de bouwvakker die met ontbloot bovenlijf in de brandende zon werkt. Onze steeds warmer wordende zomers vereisen speciale beschermende kleding, zonnebrandcrème, voldoende drinken en regelmatig pauzeren. Zaken die je vooraf moet organiseren.

Er is ook al veel ten goede veranderd wat de arbeidsomstandigheden betreft. Er zijn met opdrachtgevers van binnenstedelijke nieuwbouw- en renovatieprojecten afspraken gemaakt over veiligheidszones rondom deze bouwprojecten. Onder andere door het passerende publiek op afstand te houden door hekwerken en door verkeersregelaars in te zetten om het verkeer te begeleiden. Bij sloopprojecten worden de werkzaamheden met water besproei, zodat werknemers en omstanders geen - verontreinigd - stof binnen krijgen.”

Vijand

Schunselaar Paap is een warm pleitbezorger van de Veiligheidsladder (SCL). “Een handicap is dat het Rijk, denk hierbij aan Rijkswaterstaat, Rijksvastgoedbedrijven en ProRail, deze ladder wel hanteert in aanbestedingen, maar de meeste provincies en gemeenten niet. Toch is het een belangrijke toevoeging in de opdracht. Bedrijven die de ladder niet toepassen, kunnen een mogelijk risico opleveren tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. Kennis over veilig gedrag op de bouwplaats is essentieel. Tenslotte gaan we samen deze ladder op. De grootste vijanden voor het veilig uitvoeren van veilig werken blijft tijd en geld. De krappe plannings en de druk ervan op het werk leiden vaak tot onveilige handelingen. Geld is een vijand omdat er keuzes gemaakt moeten worden over welke veiligheidsmaatregelen het beste zijn voor de klus, maar niet zijn gecalculeerd. Kiezen we dan toch voor het slechte alternatief? In de ontwerpfase wordt niet altijd goed nagedacht over veiligheid. Wordt er rekening mee gehouden met de vraag of er ook veilig gebouwd kan worden. “Veilig? Dat zoeken ze dan maar uit tijdens de uitvoering”. Dit zou moeten worden: “Van ontwerp tot de uitvoering, samen bouwen we veilig”.

